

[Knut Østergaard]

rigsministerens redegørelse for de foranstaltninger, som man har foretaget forud for den anden ekstraordinære generalforsamling i FN, som jo finder sted om kort tid.

Jeg er enig i de betragtninger, som er gjort om slutdokumentet fra den første generalforsamling. Som ministeren også påpeger, skulle dette slutdokuments intentioner bringes til udførelse i en situation, hvor det internationale samarbejde og i det hele taget forholdene landene imellem er forværret i betydelig grad.

Vi havde jo en detente og en dialog i gang i 1970'erne – en detente, hvor man prøvede på at skabe en gensidig forståelse, en gensidig samtale om, at dette vanvid ikke kunne fortsætte; man måtte påbegynde under disse mere menneskelige forhold, først og fremmest imellem supermagterne, nogle aftaler om at få vendt udviklingen på det våbenmæssige område.

Ministeren holdt en tale forleden i FN-foreningen og lagde dér frem det, som er regeringens holdning, og jeg mener, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Lasse Budtz, i dag gav udtryk for den samme tankegang. Tankegangen er den, der ligger i bemærkningen: ingen sikkerhed uden nedrustning og ingen nedrustning uden sikkerhed. Jeg kan på det konservative folkepartis vegne tilsige støtte til denne linje.

Jeg er enig i de betragtninger, der er gjort om, at vi på alle mulige områder, hvor vi har en chance, skal prøve på at få indflydelse. Jeg finder det særdeles godt, at vi i Genève er nået betydelig længere frem, og jeg synes, det er en udmærket styrkelse af vor indflydelse, hvis vi ændrer vor placering dér – som antydet i udenrigsministerens oplæg – fra observatørstatus til medlemsstatus.

Når man diskuterer problemet i FN, i de organer, som vi har i FN – dels i den ordinære generalforsamling, hvor jeg selv har haft mulighed for 2-3 gange at følge forhandlingerne, dels i FN's nedrustningskommission og i den ekstraordinære generalforsamling – så er der jo tydeligvis initiativer til at få en dialog, til at få en samtale i gang.

Jeg er enig i de betragtninger, som ministeren kom med om, hvad der vil blive det principielle; der skal debatteres på nedrustningskonferencen, både om nedrustningsprogrammerne, om gennemgangen af slutdokumentet, om en fornyet gennemgang af hele

maskineriet, som vi anvender, og endelig de forslag og de initiativer, som de forskellige medlemslande kan komme med.

Ministeren advarer imod det, som man forventer fra de uforpligtede lande, nemlig udarbejdelsen af et folkeretligt bindende program, som skulle indeholde faste tidsfrister. Jeg tror, det er rigtigt, at man ikke går så vidt, idet jeg tror, det blot vil skabe en yderligere konfrontation i stedet for det, som forslagsstillerne måske troede ville blive resultatet.

Det er blevet påpeget, at vi har haft en periode med stigende mistro landene imellem, med stigende oprustning og med stigende dårlige vilkår for en gensidig nedrustningsprocedure og nedrustningstilstand, men det er da også rigtigt, at der er sket ting, som fortjener anerkendelse, og hvor Danmark i høj grad har haft et initiativ og har bevist, at det aktivt har engageret sig på området. Jeg tænker på den konvention, som vi for nylig ratificerede her i folketinget, og jeg tænker også på, hvad vi både i 1980 og i 1981 udførte i FN's regie. Jeg tænker på de specialister, som vi har haft, disse eksperter, som har deltaget i arbejdet med forbud mod kemiske våben og i problematikken om totalt forbud mod kernevåbensprængninger.

Der er ingen grund til at skjule, at det, som vel skiller os i salen, er, om vi ensidigt skal gå ind i et nedrustningsprogram. Her ligger det konservative folkeparti altså på den linje, som regeringen her har givet udtryk for. Vi vil gerne støtte, og vi vil gerne fastholde det motto, som udenrigsministeren har givet udtryk for ved ordene: ingen nedrustning uden sikkerhed og ingen sikkerhed uden nedrustning.

Med disse betragtninger vil jeg gerne tage ministerens redegørelse til efterretning.

Bjørn Elmquist (V):

Forespørgslen handler jo om den anden generalforsamling i FN om nedrustning, og vi har allerede flere redegørelser for, hvordan det historiske forløb har været. Det skal jeg ikke begive mig ind i. Det ligger vist klart for os alle sammen.

Jeg vil starte med at understrege, at vi i venstre heller ikke forventer, at der vil komme de store konkrete resultater ud af det, der nu skal ske i New York i juni og juli måned